

Тема: Капітальні вкладення в будівництво доріг

План

1. Капітальні вкладення в будівництво доріг

Відновлення основних фондів на діючих підприємствах здійснюється за рахунок капітальних вкладень.

Капітальні вкладення — це витрати на створення нових, розширення, реконструкцію та модернізацію діючих основних фондів. До капітальних вкладень на підприємствах належать витрати* на будівництво будівель, споруд та інших об'єктів, включаючи будівельно-монтажні роботи, вартість обладнання та інвентарю, які входять у кошториси будівництва; витрати на придбання машин та обладнання, які не входять у кошториси будівництва; витрати на придбання транспортних засобів, обчислювальної техніки тощо; витрати на будівництво та обладнання житлових будинків, дитячих дошкільних установ, об'єктів культурно- побутового призначення та ін. ¶

Крім того, до складу капітальних витрат належать такі: проектно-пошукові; на відведення земельних ділянок та переселення у зв'язку з будівництвом; на технічний нагляд за будівництвом; на науково-дослідницькі роботи, передбачені в кошторисах на будівництво; на утримання керівництва підприємств, які будуються; інші витрати, які не належать до монтажних та будівельних робіт, але передбачені зведеним кошторисом на будівництво.

Поняття "капітальні вкладення" тотожне поняттю "інвестиції". У цьому зв'язку поняття "капітальні вкладення" розглядається як інвестиції, спрямовані на створення нових, розширення, реконструкцію та модернізацію діючих основних фондів.

В умовах ринкової економіки розрізняють інвестиції реальні та фінансові.

Реальні (прямі) інвестиції — це вкладення капіталу у створення засобів виробництва.

Фінансові інвестиції — це вкладення капіталу в цінні папери, а також його розміщення в банках або це активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку, вартості капіталу або інших вигод для інвестора.

Найбільш прогресивною формою інвестицій є реальні (прямі) інвестиції, пов'язані з відновленням основних фондів у формі нового будівництва, реконструкції, розширення та технічного переозброєння діючих підприємств та об'єктів невиробничої сфери, придбання транспортних засобів, земельних ділянок, об'єктів природокористування тощо.

Залежно від джерел фінансування розрізняють такі капітальні вкладення:

- державні — інвестиції, спрямовані на створення і відновлення основних фондів, джерелом фінансування яких є кошти державного бюджету, державних підприємств і організацій, а також місцевих бюджетів;

- державні централізовані — інвестиції, спрямовані на створення та відновлення основних фондів і фінансуються за рахунок коштів державного бюджету й бюджетних кредитів;

- недержавні — інвестиції, що фінансуються за рахунок коштів інвесторів з недержавними формами власності, до яких належать:

- власні фінансові ресурси інвестора (прибуток, амортизаційні відрахування, відшкодування збитків від аварій, стихійного лиха, грошові нагромадження і заощадження громадян, юридичних осіб тощо);

- позикові фінансові кошти інвестора;

- залучені фінансові кошти інвестора (кошти, отримані від продажу акцій, облігацій, пайові та інші внески громадян, юридичних осіб);

- безкоштовні і добродійні внески, пожертвування громадян, підприємств та організацій;

- кошти іноземних інвесторів (іноземні інвестиції як прямі, так і портфельні, капітальні трансферти, кредити);

- капітальні трансферти — інвестування капітальних вкладень шляхом переказу іноземної валюти в Україну і передавання права володіння іноземними цінними паперами;

- змішані — інвестиції, спрямовані на створення і відновлення основних фондів в зальному обсязі яких є частка державних коштів.

Види розширення основних фондів виробничого призначення може здійснюватися за рахунок , нового будівництва виробничих об'єктів, розширення, реконструкції та технічного переозброєння діючих підприємств. До нового

будівництва належить будівництво комплексу об'єктів основного, підсобного та обслуговуючого призначення новостворюваних підприємств, споруд, а також філій і окремих виробництв, які, після введення в експлуатацію перебуватимуть на самостійному балансі, що здійснюється на нових площах з метою створення нової виробничої потужності.

До розширення діючих підприємств належить будівництво додаткових виробництв на діючому підприємстві, а також будівництво нових і розширення діючих окремих цехів і об'єктів основного, підсобного й обслуговуючого (призначення на території діючих підприємств або на площах, що до них прилягають, з метою створення додаткових або нових виробничих потужностей).

До реконструкції діючих підприємств належить переобладнання діючих цехів і, об'єктів основного, підсобного й обслуговуючого призначення, як правило, без розширення діючих будівель і споруд основного призначення.

До технічного переозброєння діючих підприємств належить комплекс заходів щодо підвищення техніко-економічного рівня окремих виробництв, цехів і дільниць на основі впровадження передової техніки і технології, механізації й автоматизації виробництва, модернізації і заміни застарілого та фізично зношеного устаткування на нове, більш продуктивне, а також щодо вдосконалення загальнозаводського господарства і допоміжних служб.

Технічне переозброєння діючих підприємств здійснюється, як правило, без розширення виробничих площ за проектами і кошторисами на окремі об'єкти або види робіт, що розробляються на основі техніко-економічного обґрунтування.

Обсяги капітальних вкладень (інвестицій) загалом і за видами підприємства визначаються щорічно виходячи з потреби в них і наявних джерел фінансування.

Домашнє завдання:

Вивчити основні питання теми, підготуватись до наступного заняття.

Тема: Капітальні вкладення в інженерні спорудження та системи управління дорожнім рухом

План

1. Капітальні вкладення в інженерні спорудження та системи управління дорожнім рухом

Інвестиції — відносно новий для нашої економіки термін. У рамках централізованої планової системи використовувалося поняття «валові капітальні вкладення», під яким малися на увазі всі витрати на відтворення основних фондів, включаючи витрати на їх ремонт.

Капітальні вкладення забезпечуються коштами з різних джерел, основним з яких є національний доход, створюваний у сфері матеріального виробництва. Поряд з національним доходом джерелом засобів для капітальних вкладень є фонд відшкодування спожитих засобів праці. Джерелом коштів виступають також кредити іноземних банків і фірм. Кошти з цих джерел направляються на капітальні вкладення по декількох розподільних каналах. Тому в практиці забезпечення капітальних вкладень коштами з'являються різні по характері джерела коштів. До них варто віднести: власні фінансові ресурси інвесторів (прибуток, амортизаційні відрахування, відшкодування збитків від аварій, стихійного лиха, грошові нагромадження і заощадження громадян, юридичних осіб); позикові фінансові кошти інвесторів (облігаційні позики, банківські і бюджетні кредити); притягнуті фінансові засоби інвесторів (кошти, отримані від реалізації акцій, пайові й інші внески громадян і юридичних осіб); бюджетні інвестиційні асигнування; ^ кошти позабюджетних фондів, безкоштовні внески, пожертвування організацій, підприємств і громадян.

Склад коштів, що направляються на капітальні вкладення, залежить від того, хто є інвестором і яку формою власності він представляє. Так, інвесторами державних капітальних вкладень є органи влади і керівництво країною, областями й іншими адміністративно-територіальними утвореннями, а також державні підприємства й організації. У першому випадку капітальні вкладення здійснюються за рахунок коштів відповідних бюджетів, позабюджетних фондів і позикових засобів. Державні підприємства й організації, а також ті, котрі засновані на колективній формі власності, забезпечують капітальні вкладення власними, притягнутими і позиковими коштами.

Капітальні вкладення підприємства — це витрати на: будівельно-монтажні роботи при зведенні будинків і споруджень; придбання, монтаж і налагодження машин і устаткування; проектно-пошукові роботи; витрати по відводу земельних ділянок і переселенню в зв'язку з будівництвом і ін. Для обліку, аналізу й інших цілей капітальні вкладення на підприємстві класифікуються по цілому ряді ознак.

Власні кошти підприємств і організацій утворюються відповідно до вимог комерційного розрахунку і складаються, з прибутку, амортизаційних відрахувань і інших засобів. В останні роки зростає питома вага власних коштів у загальному обсязі фінансування капітальних вкладень.

Важливим джерелом фінансування капітальних вкладень стає прибуток від основної діяльності, що являє собою частину чистого доходу, що залишається в розпорядженні підприємства й організації. Використання прибутку для цієї мети створює залежність капітального будівництва на діючих підприємствах від їхньої основної діяльності, оскільки своєчасне і повне фінансування таких вкладень обумовлено виконанням плану прибутку.

До інших власних коштів підприємств і організацій для капітальних вкладень відносяться кошти, що мобілізують в ході будівництва в результаті реалізації зайвих і непотрібних матеріалів і устаткування, використання раніше оплачених матеріальних цінностей і насамперед устаткування, а також ліквідації дебіторської заборгованості, що відноситься до капітальних вкладень. Це джерело називається мобілізацією внутрішніх ресурсів

Джерелом коштів на капітальні вкладення може бути довгостроковий кредит як банківський, так і державний. Кредит надається, як правило, тим інвесторам, у яких немає чи недостатньо власних засобів у всіх випадках технічного переозброєння, реконструкції і розширення виробництва, придбання устаткування, що не входить у кошториси будівництва, а також на будівництво нових підприємств і споруджень.

По напряму використання капітальні вкладення класифікуються на виробничі і невиробничі. Виробничі капітальні вкладення направляються на розвиток підприємства, невиробничі — на розвиток соціальної сфери.

По формах відтворення основних фондів розрізняють капітальні вкладення:
/ на нове будівництво;

на реконструкцію і технічне переозброєння діючих підприємств;

на розширення діючих підприємств;

на модернізацію устаткування.

Під інвестиціями розуміються кошти держави, підприємств і фізичних осіб, що направляються на створення, відновлення основних фондів, на реконструкцію і технічне переозброєння підприємств, а також на придбання акцій, облігацій і її цінних паперів і активів.

«Інвестиції» — більш широке поняття, ніж капітальні вкладення. Вони охоплюють так звані реальні інвестиції (капітальні вкладення) і портфельні (фінансові) інвестиції. Інвестиції грають дуже важливу роль в економіці будь-якої держави. Вони є основою для:

розширеного відтворювального процесу;

прискорення НТП (технічного переозброєння і реконструкції діючих підприємств, відновлення основних виробничих фондів, впровадження нової техніки і технології);

підвищення якості продукції і забезпечення її конкурентноздатності, оновлення номенклатури й асортименту продукції, що випускається;

зниження витрат на виробництво і реалізацію продукції, збільшення обсягу продукції і прибутку від її реалізації.

Плануванню інвестицій повинний передувати глибокий аналіз їх економічного обґрунтування з урахуванням ризику й інфляційних процесів.

Джерела фінансування капітальних вкладень на підприємстві

Способи і порядок фінансування мають дуже важливе значення, насамперед для підвищення їх ефективності.

Розрізняють два способи фінансування капітальних вкладень:

централізований і децентралізований. При централізованому способі джерелом фінансування капітальних вкладень є державний бюджет, централізовані позабюджетні інвестиційні фонди й ін.; при децентралізованому — це в основному джерела підприємств і індивідуальних забудовників.

На підприємстві основними джерелами фінансування є: прибуток, який залишається в розпорядженні підприємства; амортизаційні відрахування; кошти, отримані від випуску і продажу акцій; кредити комерційних банків; джерела вищестоящих організацій; кошти іноземних інвесторів і ін. Але головними джерелами фінансування капітальних вкладень на підприємстві є прибуток, що направляється підприємством на нагромадження, і амортизаційні відрахування.

За останні роки в області фінансування капітальних вкладень відбулися істотні зміни. Насамперед змінилося співвідношення між централізованими і децентралізованими джерелами фінансування капітальних вкладень: частка централізованих різко зменшилася, а частка децентралізованих збільшилася. При переході на ринкові відносини це закономірне явище.

Якщо при плановій економіці централізовані джерела переважали, то з переходом на ринкові відносини ситуація різко змінилася. Частка власних засобів підприємств вже у 1998 р. склала 62,8%, а індивідуальних забудовників — 2,5%. Це нормальний і природний процес, тому що у всіх країнах з розвинутою ринковою економікою у фінансуванні капітальних

вкладень переважають приватні інвестиції, а не державні. Вважається, що в цьому випадку вони краще використовуються.

Змінюється і структура джерел фінансування капітальних вкладень. В останні роки спостерігається тенденція збільшення частки амортизаційних відрахувань, що в свою чергу пов'язано з кількаразовою переоцінкою основних виробничих фондів, а також з можливістю здійснення прискореної амортизації. Тут доречно відзначити, що в розвинутих країнах частка амортизаційних відрахувань у фінансуванні капітальних вкладень у корпораціях досягає 70-85%.

У багатьох країнах світу проводиться практика по наданню значних пільг по оподатковуванню, якщо фірми свій прибуток направляють на розвиток виробництва.

Ця пільга надається підприємствам за умови повного використання ними сум нарахованого зносу (амортизації) на останню звітну дату, але ця пільга не повинна зменшувати фактичну суму податку на прибуток, нараховану без обліку пільг, більш ніж на 50%.

Припливу в інвестиційну сферу приватного національного й іноземного капіталу перешкоджає несприятливий інвестиційний клімат, що зберігається, основними характеристиками якого є:

- висока загальна політична нестабільність;
- різкий спад виробництва в період з 1991 року, наслідком якого, є різке скорочення внутрішнього попиту на промислову продукцію і послуги;
- недосконалість нормативно-правової бази в економіці в цілому й в області іноземних інвестицій зокрема ;
- високий рівень оподатковування і зовнішньоторговельного мита;
- нерозвиненість ринку капіталів;
- недолік якісної інфраструктури;
- фактична відсутність єдиної державної політики в області залучення іноземних інвестицій.

Взаємозв'язок цих проблем підсилює їх негативний вплив на інвестиційну ситуацію.

Домашнє завдання:

скласти конспект з СРС - № 9, Література: Л. [1] с. 70